

Preot Alexandru Argatu

**VIAȚA ARHIMANDRITULUI
ILARION ARGATU**

(așa cum reiese din documentele ce au fost
găsite în arhiva Părintelui, unele fiind scrise
chiar de mâna preacuvioșiei sale)

Cu binecuvântarea I. P. S.

P I M E N

Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților

Cuvânt înainte, de Î. P. S. Pimen

Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților.....1

Introducere.....3

1. ISTORICUL FAMILIEI

1.1. Venirea familiei în Moldova.....5

1.2. Părinții și Casa Părintească.....5

1.3. Copiii familiei Alexandru și Maria Argatu...10

2. COPILĂRIA PĂRINTELUI ILARION

2.1. Ioan sau Iosif?..... 13

2.2. În cămeșoi și desculț.....13

2.3. Boierul Lambrino..... 14

2.4. Noaptea de la bulgărie și întâlnirea
cu diavolul.....14

2.5. Întâlnirea cu lupul în drum spre Fălticeni.....16

2.6. Apă de ploaie prefăcută în vin.....17

2.7. Întâlnirea cu o scroafă cu mistreți.....17

2.8. Fermecătoarea.....18

2.9. La Mănăstirea Cocoșu.....19

3. STUDIILE ȘI ARMATA.....20

4. CĂSĂTORIA.....22

5. COPIII FAMILIEI PREOTULUI IOAN ARGATU.....24

6. PĂRINTELE ARGATU, PREOT DE MIR

6.1. Preot la Oniceni.....31

6.2. Preot la Ruși-Ioneasa.....31

• Jurământul strâmb.....32

6.3. Preot la Boroaia.....33

• Întâlnirea cu diavolul la Boroaia.....37

• Pedepsa zgârcitului.....38

7. ANII DE PRIGOANĂ

7.1. Plecarea din Boroaia.....44

7.2. Ascuns la Oniceni.....46

• Drumul cel adevărat al credinței.....47

• Copacul uscat.....48

• Îngerul de la miezul nopții.....49

• Sărutarea lui Iuda.....50

7.3. În secret la Giurgești.....51

7.4. La Valea Glodului.....52

7.5. În podul casei din Boroaia.....54

7.6. Suferințele Presbiteriei Georgeta și ale
copiilor.....56

8. REVENIREA CA PREOT ÎN BOROAIA

8.1. Construirea bisericii.....57

8.2. Pierderea soției.....62

9. VIAȚA MONAHALĂ.....64

9.1. Votul monahal.....65

• Otrava din Sfântul Potir.....67

• Urmărit la Mănăstirea Cernica.....68

• Fugărit de la Mănăstirea Cernica.....69

• Șantajul.....73

• Întâlnirea cu Sfântul Calinic.....75

9.2. Duhovnic și exorcist.....75

• Crucea antrenorului Iordănescu.....76

10. PĂRINTELE ILARION, CTITOR DE BISERICI.....77

10.1. Biserici ridicate împreună cu fiul său,
Preotul Alexandru Argatu.....78

10.2. Ideea construirii unei Mănăstiri românești
la Ierihon și vizite în străinătate făcute în
acest scop.....82

11. SFATURI DE CREDINȚĂ.....85

**12. CĂLĂTORIA SPRE HRISTOS
ȘI ÎNMORMĂNTAREA**.....126

13. PELERINAJ LA MORMÂNTUL PĂRINTELUI.....135

CUVÂNT ÎNAINTE

„În lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea” a spus Mântuitorul înainte de Patimile Sale (Ioan 16, 33) iar Sfântul Apostol Pavel a adăugat: „...prin multe suferințe trebuie să intrăm în Împărăția lui Dumnezeu” (F.A. 14, 22).

Aceasta este calea care ne duce la Împărăția lui Dumnezeu și nimeni nu a fost scutit de necazuri venite fie de la oamenii răi, fie de la diavol; dar numai răbdând aceste necazuri și trăindu-ne voit viața în aspră nevoie duhovnicească dobândim biruința asupra necazurilor, și mai mult, dobândim bucuria mântuirii.

De multe necazuri dar și de bucuria duhovnicească a răbdării lor s-a învrednicit și părintele Ilarion Argatu cunoscut și prea cunoscut de foarte multă lume.

Rândurile cărții de față așternute de Părintele Alexandru Argatu – unul din vrednicii săi fii, de altfel toți slujitori cu aleasă râvnă în ogorul sfânt al Bisericii noastre, sunt un omagiu pios adus părintelui Arhimandrit Ilarion, nu numai în numele familiei ci și al tuturor celor care l-au cunoscut ca părinte rugător și povățuitor cu har.

L-am cunoscut pe părintele Ilarion, pentru prima dată, prin tatăl său – monahul Atanasie, mare nevoitor în cele duhovnicești și bun gospodar în obștea Mănăstirii Neamț. Îl priveam cu respectul

LIBRIS

cuvenit unui părinte care trăia în taină durerea persecutării fiului de către securitatea comunistă; permanent însă era cu zâmbetul pe buze și cu fața senină, trăsături specifice numai unui bun creștin.

Așa l-am cunoscut mai târziu pe fiul său preotul, apoi arhimandritul Ilarion Argatu.

P I M E N
ARHIEPISCOP AL SUCEVEI ȘI RĂDĂUȚILOR

INTRODUCERE

Părintele Arhimandrit Ilarion Argatu a fost considerat de numeroși creștini din țară și străinătate, ca unul din cei mai importanți duhovnici și exorciști români ai secolului XX. Înainte de a fi preot călugăr la Mănăstirile Antim, Căldărușani și Cernica, el a fost timp de mai mulți ani preot la Parohia Boroaia, județul Suceava, unde a ridicat una din cele mai frumoase biserici din Moldova.

Cartea de față, scrisă cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului P I M E N, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, descrie principalele momente din viața Arhimandritului Ilarion Argatu, incluzând și aspecte mai puțin cunoscute ale personalității părintelui și a fost scrisă ca un omagiu adus tatălui meu, care a adus bucurie în inimile multor oameni necăjiți și bolnavi.

Aș dori să mulțumesc numeroșilor credincioși ce m-au îndemnat să aștern pe hârtie rândurile de mai jos. Mărturisesc însă aici că ideea de a scrie o carte despre tatăl meu o am încă din ultimii ani ai vieții sale când am găsit în arhiva pe care și-o păstra cu grijă, numeroase date autobiografice ce m-au impresionat foarte mult. Deși nu mi-a spus-o niciodată, mi-am dat seama atunci că și-ar fi dorit poate să lase măcar celor apropiați, câteva date din zbuciumata sa viață. A fost un om minunat, deosebit de sensibil, care și-a iubit foarte mult familia dar

înainte de toate a fost dragostea sa pentru Dumnezeu. Deoarece aproape permanent se ruga sau citea pomelnicele primite de la cei ce veneau să-i ceară sfatul, era foarte greu, chiar și pentru noi cei apropiați, să discutăm cu părintele. În perioada celor 16 ani de prigoană, multe din gândurile sale și le-a exprimat în versuri, unele din acestea fiind introduse de altfel în capitolele ce urmează.

Mulțumesc de asemenea surorii și fraților mei, presbitera Ana Iftimiu, preot Ștefan Argatu și preot Ioan Argatu pentru unele informații privitoare la evenimente din viața părintelui nostru precum și celor care într-un fel sau altul au contribuit la apariția lucrării.

Nu în ultimul rând aș dori să-i menționez aici pe cei doi gineri ai mei, lector dr. Gabriel Ovidiu Iancu și lector drd. Gheorghe Liviu Popescu, cărora le sunt recunoscător pentru sprijinul dat în editarea și publicarea acestei cărți.

Preot Alexandru Argatu

1. ISTORICUL FAMILIEI

1.1. Venirea familiei în Moldova

Persecuțiile religioase petrecute în secolul al XVIII-lea în Ardeal pe timpul generalului Bucov, în care perioadă și strămoșii familiei Argatu trăiau pe acele meleaguri, au adus și în Maramureș cele mai mari distrugerii și urmări nefaste bisericii și familiilor ortodoxe. Acestea au fost puse în situația de a renunța la glie și moșteniri în schimbul păstrării religiei străvechi. Mulți au fost românii din Maramureș care s-au mutat atunci în Moldova între care și 3 frați care s-au localizat în părțile Galațiului, Neamțului (Crăcăoani) și Fălticenilor (Valea Glodului). Unul dintre aceștia și anume cel stabilit la Valea Glodului a fost străbunicul Părintelui Ilarion. El a avut doi fii, Alexandru și Ioan care a murit de tânăr.

1.2. Părinții și Casa Părintească

Alexandru Argatu, tatăl Părintelui, s-a născut în satul Valea Glodului și s-a ocupat cu bulgăria fiind gospodar de frunte al obștii. A fost de asemenea mare râvnitor spre cele bisericesti, împlinind poruncile lui Dumnezeu. La căsătoria cu Maria Crăciun în 1910, tatăl său i-a oferit 40 de prăjini de pământ, teren pe care a făcut o bulgărie. Pe timpul primului război mondial a luptat pe front și la un moment dat s-a îmbolnăvit de tifos urmând

LIBRIS We know books

să fie aruncat, muribund fiind, în groapa de var pregătită pentru cei fără scăpare. Aflând de ceea ce-l aștepta, împreună cu alți camarazi bolnavi și ei, a plecat spre munți pentru a aștepta acolo obștescul sfârșit. Pe drum au găsit o stână și ciobanii le-au oferit o bucată mare de caș prin care au introdus un lemn pentru a o transporta mai ușor. Găsind pe cărare niște poame sălbatice (porumbele) le-au luat și fierbându-le au băut zeama rezultată care era foarte acră încât li se încleștau maxilarele. Combinația între această licoare și caș i-a izbăvit de boală și după câteva zile s-au întors sănătoși la unitate. Șefii lor aflând de acest lucru au folosit rețeta lor și i-au scăpat de moarte și pe ceilalți bolnavi. După spusele bunicului meu, tot pe front a mai avut de trecut de o dificilă încercare când a fost luat ostatec la Craiova dar luându-și un foarfec de tăiat rețele a reușit să scape. Revenit în sat, cu banii rezultați din munca bulgăriei și valorificarea legumelor, a ajuns să cumpere mai târziu 24 de hectare de pământ și 4 fâlci de pădure. Fiind cunoscut pentru vrednicia sa, a fost ales primar de gospodarii satului înainte de al doilea război mondial, funcție în care a stat până când puterea locală a intrat sub comanda comuniștilor.

Mama Părintelui Ilarion, Maria, provenea de asemenea din Valea Glodului, dintr-o familie ce a avut 24 de copii, doi dintre aceștia fiind Gavril, dascăl în sat și Epifanie, fost stareț al Mănăstirii

Cocoșu din Dobrogea. Printre nenumăratele daruri pe care i le-a dat Dumnezeu, pe lângă acela de mare duhovnic, Arhimandritul Epifanie a avut talentul picturii și ca dovadă a pictat Paraclisul Mănăstirii Cocoșu, lucrare ce poate fi admirată și în prezent. De asemenea, el a vizitat și Locurile Sfinte și Muntele Sinai, unde a avut mari încercări cu hoții din pustiu, iar la întoarcerea spre România a făcut un popas la Constantinopol.

Mama Părintelui, fiind nevoită să aibă grijă de gospodărie, se ocupa cu torsul, țesutul și îngrijirea copiilor când soțul său a plecat pe front. Nu departe de biserica din Valea Glodului și de locul conacului generalului Lambrino, unde astăzi se află Școala Generală din sat, pe o uliță îngustă, plină de noroi pe vreme ploioasă și cu mult praf pe timp uscat, întâlneam casa în care au locuit Alexandru și Maria Argatu, care între timp a fost refăcută de Preotul Vasile Argatu, unul din copiii familiei. Aceasta este înconjurată de o livadă de pomi fructiferi de tot felul, între care pe atunci predominau nucii, care cu coroanele lor acopereau întreaga curte. În fața casei se afla o parte din bulgăria la care a muncit familia Părintelui. O cărare care despărțea bulgăria, ducea spre un cătun din partea opusă a satului, trecând pe lângă iazul populat din belșug cu pește, de care avea grijă tatăl Părintelui. La vale de iaz se află un pârâu care desparte localitatea în două, despre care Părintele își amintea mereu cu nostalgie ca și despre

perii, cireșii și mărul sântilesc (care se coace de Sf. Ilie). De câte ori a revenit pe plaiurile natale, Părintele Ilarion vizita aceste locuri povestind de întâmplările legate de casa părintească.

După ce și-a văzut copiii căsătoriți, pentru Maria Argatu a urmat o perioadă de suferință cauzată de o boală, pe care a suportat-o în răbdare și credință, plecând în cele din urmă spre cele veșnice. În timpul celui de-al doilea război mondial, când soția era încă în viață, trecând să se închine ca pelerin la Mănăstirea Neamț, bunicul a promis că de va rămâne singur va veni la mănăstire. După ce a fost sfătuit de fiul său Ioan (Părintele Ilarion) să închine restul vieții slujirii lui Dumnezeu și-a amintit de promisiunea dată și a plecat în monahism. După numai 2 zile de călugărie, a fost trimis apoi ca frate de încredere al mănăstirii la Băiceni-Cotnari unde se afla una din viile Mănăstirii Neamț, pe care a îngrijit-o cu multă râvnă și cinste. Cunoaștem din mărturia sa că ajuns acolo a găsit în paragină Paraclisul, chiliile și crama, pe care le-a refăcut. În momentul când via a fost luată de stat, s-a mutat la via Bucium din Iași care aparținea tot de mănăstire și care a fost de asemenea luată de stat pe timpul Starețului Dionisie Velea. După mai multe ascultări, a fost călugărit cu numele de Atanasie. La moartea Părintelui Ambrozie, Monahul Atanasie Argatu a fost chemat de la Iași și i s-au dat în seamă cele 4 hectare de bulgărie a mănăstirii de care răspunsese

până atunci răposatul călugăr. De atunci, datorită muncii și credinței cu care a lucrat la această grădină de zarzavat, monahii n-au mai dus lipsă de legume la mănăstire, bunicul punând butoaie de mii de kilograme de murături. Pe de altă parte, munca de la bulgărie nu l-a oprit niciodată să fie prezent la slujbele de priveghere de la mănăstire.

După ce l-a cunoscut la Mănăstirea Neamțului, I. P. S Pimen Suceveanul, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților spunea despre Monahul Atanasie următoarele: *„deși la vârstă înaintată, era harnic ca un tânăr”*.

Eu și frații mei Ștefan și Ioan care eram în acea perioadă la seminar îl întâlneam totdeauna în biserică și îi sărutam mâna, fapt ce îl mulțumea în mod deosebit. Se ruga întotdeauna în fața lui Dumnezeu să nu moară până nu va avea o suferință văzând și nădăjduind prin aceasta iertarea de păcate și fericirea sa veșnică. Creatorul i-a ascultat rugăciunea și înainte de a pleca spre cele veșnice a avut într-adevăr acea suferință pe care a suportat-o cu multă răbdare fără cârtire. Într-o zi de toamnă într-o chilie săracă de la bolnița Mănăstirii Neamț dar din care plecaseră multe sfaturi duhovnicești spre cei ce-l vizitaseră în ultimele clipe ale vieții, a plecat spre cele veșnice la vârsta de 87 de ani. Călugării mănăstirii au regretat mult timp după aceea dispariția sa, vorbind față de mulți credincioși de faptele duhovnicești ale Părintelui Atanasie.

1.3. Copiii familiei

Alexandru și Maria Argatu

Alexandru și Maria Argatu respectând întru totul învățăturile Sfintei Scripturi („*Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul*”) și („*Femeia se mântuiește prin naștere și creștere în frică de Dumnezeu a copiilor*”), au fost binecuvântați având 15 copii din care 6 au murit la vârste între 7 luni și 1 an și jumătate. Ceilalți 9 au ajuns maturi și căsătorindu-se au întemeiat familii model de urmat. Aceștia au fost:

- **Elena**, care devenită prin căsătorie Artenie, a avut 4 copii și 30 de nepoți, unul din fiii ei, Savin, având 17 copii; după moartea soțului și o văduvie curată îndelungată, a plecat la Mănăstirea Agapia unde a fost tunsă în monahism cu numele de Iuliana și a răspuns de pășările mănăstirii. După o viață de ascultare și de rugăciune, a plecat spre cele veșnice și a fost înmormântată în cimitirul mănăstirii;

- **Ioan** (Părintele Ilarion), care de copil a fost foarte bolnăvicios și foarte iubit de mama sa, lucru pe care tatăl meu l-a mărturisit în nenumărate rânduri;

- **Catinca**, care s-a căsătorit cu Gontaru Gheorghe, renumit bucătar al acelor vremi; au avut împreună 10 copii din care 7 au murit la câteva zile de la naștere; în ultimele zile ale vieții a trăit în Fălticeni într-o casuță modestă;

- **Ilie**, care a fost gospodar de frunte în Valea Glodului-Osoi, la al doilea război mondial a fost împușcat la Odesa și a ajuns în țară cu singurul avion din cele 4 care transportau răniții, restul fiind bombardate; s-a căsătorit cu Floarea Olariu din Osoi și au avut 7 copii și 12 nepoți. A trecut la cele veșnice în 1999, la câteva luni de la plecarea spre nemurire a fratelui Ioan (Părintele Ilarion) cu mulțumirea sufletească de a fi participat la sfințirea Bisericii din Osoi, ctitorie a Părintelui.

- **Anica**, care are temperamentul și credința Părintelui Ilarion lângă care a și stat la Mănăstirea Cernica până la dispariția acestuia; după prima căsătorie în urma căreia a avut o fiică a rămas la scurt timp văduvă și s-a recăsătorit cu Vasile Maftai din Giurgești (Valea Glodului), renumit fântânar și zidar de piatră cu care a avut 7 copii, 35 nepoți și 12 strănepoți; în casa lor s-a ascuns timp de 1 an Preotul Ioan Argatu în perioada pribegiei; Vasile a fost cel mai devotat cumnat al Părintelui pe care l-a și ajutat foarte mult;

- **Alexandru**, căsătorit cu Floarea cu care a avut 12 copii din care 5 (2 preoți și 2 preotese) sunt în viață și 15 nepoți;

- **Preotul Vasile**, frate geamăn cu **Aristița**, s-a căsătorit cu Floarea Munteanu din Giurgești, cu care a avut 16 copii, 15 din ei în viață, toți închinați Domnului și circa 30 de nepoți; fiul lor Vasile a rupt inima părinților prin plecarea spre cele veșnice pe